

Съфинансирано от
Европейския съюз

**ПРОГРАМА
“ОКОЛНА СРЕДА 2021 – 2027 Г.”**

Главна дирекция “Оперативна програма околна среда”
ore@moew.government.bg

СЪГЛАСУВАТЕЛНА ТАБЛИЦА (СПРАВКА) ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА СТАНОВИЩА

**ПО ПРЕДЛОЖЕНИЯ, ОТИРАВЕНИ ЧРЕЗ ПИСМЕНА ПРОЦЕДУРА ЗА НЕПРИСЪСТВЕНО ВЗЕМАНЕ НА
РЕШЕНИЕ, ИНИЦИИРАНА НА 15.06.2023 г.**

ЧЛЕН/ НАБЛЮДАТЕЛ НА КН НА ПОС 2021- 2027 Г.	ПРЕДЛОЖЕНИЕ	СТАНОВИЩЕ НА УО
Предложено решение по г. 1 от проекта на решение относно съгласуване на изменение на Инициативна годинна работна програма (ИГРП) на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. за 2023 г.:		
Дирекция „Национална служба за защита на природата“ в МОСВ	По отношение на предложеното решение за съгласуване на изменение на Индикативна годишна работна програма (ИГРП) на Програма „Околна среда“ 2021 – 2027 г. за 2023 г.:	Не въразяваме по направените предложения за промени в Приоритет 1 „Води“, Приоритет 2 „Опънди“, Приоритет 5 „Въздух“ и Приоритет 6 „Техническа помощ“. Не въразяваме по отношение на включването на „Структури на/към Министерство на земеделието“ като допустими каналисти в процедурите по Приоритет 3 „Биоразнообразие“. По отношение на процедура

	<p>„Изпълнение на мерки 28 и 61 от Националната рамка за приоритетни действия за Нatura 2000“.</p> <p>Поддържаме становището си от писмо с изх. № 95-00-2084/15.05.2023 г. за изключване на националните паркове от конкурентната процедура и определянето им като конкретни бенефициенти в отделна процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.</p> <p>Напомниме, че територията на националните паркове е изключителна държавна собственост, която се стопанисва и управлява от Министъра на околната среда и водите, репл. дирекциите на националните паркове. С оглед на това, е необходимо отпадането от настоящата процедура на защитени зони – BG0000494, BG0000209 и BG0000495 от мярка 28 и мярка 61 със съответния финансов ресурс, като предлагаме да се подготви процедура за трите национални парка с включване на мерки от НРПД, насочени към тези защитени зони. В потвърждение на предложението на дирекция НСЗП са обявените процедури в периода 2014-2020 г. по Приоритетна ос 3 на програмата с конкретни бенефициенти дирекциите на национални паркове, в т.ч. процедура BG16M1OP002-3.007.</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Конкретната процедура за изпълнение на м. 28 и 61 не ограничава подаването на проектни предложения от страна на националните паркове за защитени зони BG0000494, BG0000209 и BG0000495, при гарантиране липсата на двойно финансиране с изпълнявани от тях проекти по ОПОС 2014-2020 г. за такъв тип мерки.</p> <p>Дирекциите на национални паркове биха могли да дадат съгласие потенциален бенефициент да извърши дейностите в управявани от тях територии. Предвид чл. 73 от Регламент (ЕС) 2021/1060 за целите на подбора на операции управляващият орган определя и прилага критерии и процедури, които са недискриминационни, прозрачни и са съобразени с разпоредбите на Хартата на основните права на Европейския съюз, с принципа на устойчивого развитие и с политиката на Съюза в областта на околната среда в съответствие с член 11 и член 191, параграф 1 от ДФЕС.</p> <p>Същевременно, бюджетът по двете мерки съгласно НРПД не е разделен по защитени зони и в този смисъл не може да се дефинира бюджет за отделна процедура чрез директно предоставяне на БФП с конкретен бенефициент ДНП за съответните територии на националните паркове.</p> <p>Приема се.</p> <p>Коментарът е отразен в ИГРП.</p>
<p>Дирекция „Търговски дружества и държавни предприятия“ в Министерство на земеделието и храните</p>	<p>Технически коментар – в ИГРП да се запише името на министерството Към настоящия момент, а именно: Министерство на земеделието и храните.</p>	<p>Приема се.</p>

Дирекция Опазване чистотата на въздуха в МОСВ	<p>Във връзка с изпратените до членовете на Комитета по наблюдение (КН) на ПОС 2021-2027г. материали в обхвата на писмена процедура за неприсъствено вземане на решения от КН на ПОС 2021 – 2027г., дирекция „Опазване чистотата на въздуха“, в рамките на своите компетенции, Ви информираме следното:</p> <p>По отношение на предложеното решение за съгласуване на изменение на Индикативна година работна програма (ИГРП) на ПОС 2021 – 2027г. за 2023г., приложено в режим „проследяване на промените“ Ви изпращаме нанеси корекции в т.5 към Приоритет 5 „Въздух“. Нанесените промени са извършени във връзка с преиззиране на записаното в ИГРП с изпратеният с писмо (Изх. №95-00-2844/27.06.2023г.) от ГД ОПОС проект на пакет документи по процедура № BG16FFPR002-5.007 „Национални стратегически документи в сектор „Въздух“ по приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021 – 2027г.“.</p>	Приема се. Текстовете са коригирани.
Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“	<p>Предложеното решение по т. 2 от проекта на решение относно одобряване увеличението на максималния размер на БФП по проект № BG16M1OP002-3.007-0010 на конкретния бенефициент РИОСВ Стара Загора по процедура BG16M1OP002-3.007 „Подобряване на природолозинното състояние на видове и типове природни места обитания на територията на мрежата Нatura 2000, попадащи в национални паркове и поддръжани резервати“ на ОПОС 2014-2020 г.</p> <p>По отношение на т. 2 от Решението за одобряване увеличението на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ по проект № BG16M1OP002-3.007-0010 на конкретен бенефициент РИОСВ Стара Загора изразяваме съображения, че не разполагаме с достатъчна информация, която да позволи формиране на становище.</p>	<p>Отчитайки изразеното становище, предоставяме следната допълнителна информация:</p> <p>През 2018 г. на база експертно становище, изготовено от външен изпълнител, е изготовено предварително остойностяване за изпълнение на заложените Дейност 1: „Комплексни предпроектни проучвания“, Дейност 2:</p>

<p>Изложените в писмото доводи, не дават достатъчно аргументи за необходимостта и целесъобразността на такова решение.</p> <p>Така например извежда се аргумент, че от 2018 г. „са настъпили инфлационни процеси, които не са могли да бъдат предвидени“, във връзка с което следва да се отбележи, че инфлацията по данни на НСИ от януари 2018 до януари 2023, е 35,9% и не обосновава увеличение на финансения ресурс за проекта близо 2,5. Нещо повече, по процедурата са финансиирани 14 проекта, но според представената аргументация „инфлационните процеси“ са засегнали само един от тях. Също така, видно от представената информация има проведени обществени поръчки, приложили с решения за избор на изпълнител, но никъде не е посочена тяхната стойност, както и тя как се отнася към първоначално предвидената за дейността. В допълнение, не са представени достатъчно аргументи по отношение на ефективността на предложената мярка, от гледна точка на постигането на крайния ефект „подобряване природозащитното състояние на местообитания 91F0 и 92A0“ в двата резервата.</p> <p>От гледна точка на целесъобразност на мярката е необходимо да се прецени доколко изпълнението на една толкова скъпа мярка е оправдано от актуалния природозащитен статус на местообитанията и промяната, която би била постигната с изпълнението.</p> <p>Всичко изложено по-горе поставя под съмнение, възможността членовете на КН да вземат информирано решение за увеличение на ресурса, в допълнение на спорната им компетентност по отношение вземането на това решение. Считаме, че преценката за съответствие с приетите критерии следва да се упражни от Управляващия орган, както и че не е редно да се изменят критерии по процедура с повече от един бенефициент след нейния</p>	<p>„Изготвяне на технически проект“ и Дейност 3: „Реализиране на запложните дейности в технически проект за възстановяване запиваемия характер на ПР „Долна Топчия“ и ПР „Балабана“ от обхвата на проекта. Въз основа на предвидданията и дейностите, запложени в идеяния проект, е предвидена обща стойност за Дейност 3 в размер на 261 66,67 лв. без ДДС или 314 000 лв. с ДДС, от които за ПР „Долна Топчия“ - 107 000 лв. с ДДС, а за ПР „Балабана“ – 207 000 лв. с ДДС.</p> <p>През 2020 г. е изгoten Технически проект, надграждащ идеяния проект и детайлазиращ проектните решения, с който е увеличен обемът и обхватът на основните СМР и съпътстващи дейности (като напр. за ПР „Долна Топчия“, съгласно извършени хидроложки и хидравлични изчисления, е необходимо почистване по цялото продължение на р. Малка Тунджа с обща дължина 3 500 м, а не предвидените в представения идеен проект 400 м; за ПР „Балабана“ откритият необликован канал „Източен“ е с реална дължина 1897 м, вместо посочените в идеяната разработка 500 м., след извършени наблюдения и анализ на архивни данни е решено да се извърши допълнително у滢бочаване сечението на канала, с оглед осигуряване хидравлична свързаност и почистване на нужните количества вода; Техническият проект предвижда допълнително почистване и у滢бочаване на второстепенни канали - „Поповска 1“ (879 м) и „Поповска 2“ (863 м), като същите изпълняват водопонизителна функция за околните терени, като зауставят акумулираните водни количества в Главен Източен канал; Техническият проект предвижда допълнително почистване на сух канал към рибарници (200 м), изпълняващ защитна функция при аварии или нарудаване проводимостта на предвидения</p>
--	---

<p>стоманобетонов водосток).</p> <p>Същевременно, видно от справка в електронната страница за обществени поръчки, първоначалното обявяване на обществена поръчка е на 20.07.2022 г. на стойност 241 205,00 лв. Не са постигли оферти на участници. Преди повторното обявяване на обществена поръчка е направено пазарно проучване (през октомври 2022 г.), като поръчката е обявлена на 13.01.2023 г. с актуализирана стойност.</p> <p>Същата е прекратена поради отстраняване на единствения участник.</p> <p>Обявяването за трети път на обществената поръчка е при условията на чл. 114 от ЗОП със стойности съответно: за ГР „Балабана“ на стойност 778 683,68 лв. без ДДС и за ГР „Долна Топчия“ на стойност 166 092,19 лв. без ДДС. Избран е изпълнител, сключени са два договора за изпълнение – за всеки един от обектите.</p> <p>Освен стойностите за СМР са актуализирани и сумите за строителен надзор, инвеститорски контрол и оценка на съответствието.</p> <p>Предвид изложеното и отчитайки приноса на проекта за изпълнението на целите на приоритетната ос, обръщаме внимание, че Управляващият орган не предлага на КН да вземе решение за увеличаване размера на БФП по проекта на бенефициента РИОСВ Стара Загора, а решение, че представеното увеличение на размера на БФП от 547 058,82 лв. на 1 495 000,00 лв. се одобрява като съответстващо на приетите от КН критерии за избор на проекти по процедура BG16M1OP002-3.007“ (конкретно по отношение на критерий 13 от Оценка за качество „Исканото финансиране (безвъзмездна финансова помощ) се отнася само за допустими разходи и е в границите, съгласно Раздел 9 от насоките за</p>	<p>старт.</p>
---	---------------

		кандидатстване, част „Условия за кандидатстване“).
Дирекция „Национална служба за защита на природата“ в МОСВ	<p>По отношение на т. 2 относно одобряване увеличаването на максималния размер на БФП по проект № BG16M1OP002-3.007-0010 на конкретния бенефициент РИОСВ - Стара Загора по процедура BG16M1OP002-3.007 „Подобряване на природозашитното състояние на видове и типове природни местообитания на територията на мрежата Натура 2000, попадащи в национални паркове, природни паркове и поддържани резервати“ на ОПОС 2014 – 2020 г.:</p> <p>Дирекция НСЗП се въздържа от съгласуване на предложението. Съгласно чл. 12 от ПМС № 302 от 29 септември 2022 г. за създаване на комитета за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансиранi от ЕФСУ, за програмен период 2021 – 2027 г., сред функциите на Комитета за наблюдение на програмите по чл. 11 от нормативния акт, вкл. ОПОС 2014 – 2020 г., не се съдържа такава, която да е свързана с одобряване изменение на финансов ресурс по сключен договор за БФП.</p> <p>Въпреки че отчитаме реалната възможност планираният ресурс за изпълнение на дейностите по проект с подписана Заповед №РД-ОП-95/26.09.2018 г. за предоставяне на БФП, да се различават от настоящите цени на пазара на стоки и услуги предвид инфлацията, породена от КОВИД-19 и войната в Украйна, считаме че отговорността за промени, касаещи финансовото управление на програмата са присъщи на Управляващия орган. В Раздел I Администриране изпълнението на АДБФП/ЗБФП на</p>	<p>Управляващият орган не предлага на КН да вземе решение за увеличаване размера на БФП по проекта на бенефициента РИОСВ Стара Загора, а решение, че представеното увеличение на размера на БФП от 547 058,82 лв. на 1 495 000,00 лв. се одобрява като „съответстващо на приетите от КН критерии за избор на проекти по процедура BG16M1OP002-3.007“ (конкретно по отношение на критерий 13 от Оценка за качество „Исканото финансиране (безвъзмездна финансова помощ) се отнася само за допустими разходи и е в границите, съгласно Раздел 9 от насоките за кандидатстване, част „Условия за кандидатстване“).</p>
		Стр. 6 от 8

	<p>актуализираното ръководство за бенефициенти Версия 3 - август 2020 (обновено на 31.08.2020 г.) не е налична процедура/етап, в който КН на програмата да одобрява промени в размера на БФП за даден проект. В 1.5.2. Изменения и допълнения в АДБФП/ ЗБФП, подлежащи на задължително одобрение от страна на УО е записано, че „Всички изменения и допълнения в АДБФП/ ЗБФП (вкл. и в приложението към тях) подлежат на задължително одобрение от страна на УО“.</p>
Екатерина Раковска, представител на Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) за общественополез на дейност, „работещи в сферата на опазване на околната среда“	<p>Становище по материалите за заселанието на КН на ПОС 2021 - 2027 на 17.03.2023 г. от името на неправителствените екологични организации, 29.6.2023</p> <p><i>По т. I от предложеното решение</i></p> <p>Не възразяваме за приемането на тази точка.</p> <p><i>По т. 2 от предложеното решение</i></p> <p>Информацията подадена в писмото на УО за увеличаване бюджета на проекта не е достатъчно подробна, но посколькуването на строителните материали и услуги е действително по-високо от колкото за други видове стоки и услуги. За това считаме, че е възможно увеличаването на бюджета на проекта на РИОСВ - Стара Загора да е реално необходимо за изпълнението на проекта, поради което не възразяваме по тази точка.</p> <p>Сериозен проблем обаче е пълната липса на публична информация за изпълняваните дейности. В ИСУН за проекта има информация единствено за планираните дейности¹, и никаква за изпълнените. На интернет</p>
	<p>По-подробна информация е представена допълнително по-горе в отговор на коментара на Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“.</p> <p>По отношение на отправените препоръки, същите се приемат, като УО ще формулира подходящи текстове, с които да се вменят задължения за бенефициентите за публикуване на регулярина информация на техните интернет страници.</p> <p>По отношение на информацията за изпълнението на проектните дейности в публичния модул в ИСУН, за препоръката ще бъде информирано компетентното звено в рамките на Централното координационно звено.</p>

страната на РИОСВ – Стара Загора, има данни единствено за проведена прес-конференция преди пет години², и никаква информация за вече изпълнените дейности. И това е във финалната година на изпълнение на проекта.

За преодоляване на проблема е необходимо управляващият орган да постави задължително изискване към бенефициентите да предоставят публична информация за изпълнените дейности и резултатите от тях.

Друг проблем е липсата в заложените дейности на научен мониторинг, който да осигури наблюдение на ефекта от възстановяването. Не ни е известно да има и такъв план извън процедурата по ОПОС. За преодоляване на този проблем е необходимо да се проведе дискусия за проектите по биоразнообразие извън настоящата писмена процедура.

¹ ИСУН 2020 (euifunds.bg)

² НАЧАЛО - Оперативна програма "Околна среда" - Оперативна програма "Околна среда 2014-2020 г." - Регионална инспекция по околната среда и водите - РИОСВ-Стара Загора (gov.bg)